

ประโยคคำถามในมาตุภาษา

ในบทนี้จะเป็นการเสนอผลการวิเคราะห์ประโยคคำถามในมาตุภาษาในแง่มุมของการจำแนกชนิดของประโยคคำถามในมาตุภาษา เพื่อนำผลการศึกษาเรื่องชนิดของประโยคคำถามในมาตุภาษามาเป็นแนวทางในการตอบประเด็นปัญหาของงานวิจัยชิ้นนี้คือมาตุภาษามีประโยคคำถามแบบตอบรับ ปฏิเสธมากกว่าประโยคคำถามแบบให้ตอบเพื่อความและแบบให้เลือกตอบ และสมมติฐานว่าการใช้ประโยคคำถามของแม่เปลี่ยนแปลงทั้งในแง่ชนิดและจำนวนอย่างมีความสัมพันธ์กับพัฒนาการของทารก

ประโยคคำถามในมาตุภาษา

จากการศึกษามาตุภาษาพบประโยคคำถาม 4 ชนิดซึ่งจำแนกโดยใช้เกณฑ์โครงสร้างของความนำเสนอคือ

- (1) ประโยคคำถามแบบตอบรับปฏิเสธ
- (2) ประโยคคำถามแบบให้เลือกตอบ
- (3) ประโยคคำถามแบบให้ตอบเพื่อความ
- (4) ประโยคคำถามแบบแสดงด้วยหน่วยแสดงการถามซ้ำ

ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.1 ประโยคคำถามแบบตอบรับปฏิเสธ

ประโยคคำถามแบบตอบรับปฏิเสธ คือ ประโยคคำถามแบบมีความนำเสนอที่มีลักษณะสมบูรณ์หนึ่งเพื่อความ ให้ตอบรับหรือปฏิเสธค่าความเป็นจริงของความนำเสนอนั้น (Luksaneeyanawin, 1992) เช่น IDS03-F-N-69 ปวดท้องมั้ยะลูก เป็นประโยคคำถามที่มีการให้ตอบรับหรือปฏิเสธความเป็นจริงของความนำเสนองว่า "(ลูก)ปวดท้อง" นั้นเป็นจริงหรือไม่

ประโยคคำถามแบบตอบรับปฏิเสธสามารถจำแนกชนิดย่อยได้โดยองค์ประกอบทางความหมาย คือ สถานะภาพของข้อมูล ความเชื่อดั้งเดิม และข้อสมมุติในการรู้ข้อเท็จจริงของผู้พูด ชนิดย่อยของประโยคคำถามดังกล่าวสามารถแสดงได้ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ประโยคคำถามแบบตอบรับปฏิเสธชนิดต่างๆ

ชนิดย่อยของประโยคคำถามแบบตอบรับปฏิเสธมีลักษณะโดยทั่วไปร่วมกันประกอบไปด้วย ลักษณะดังนี้คือ เป็นประโยคคำถามที่ถามขึ้นเพื่อแสวงหาคำความจริงเท็จของความนำเสนอที่อยู่ในประโยคคำถามนั้น มีความนำเสนอสมมุติ มีสถานะภาพของความนำเสนอเป็นได้ทั้งความเก่าหรือความใหม่ อีกทั้งมีการแสดงออกซึ่งความเชื่อดั้งเดิมของผู้พูดและ ข้อสมมุติในการรู้ข้อเท็จจริงได้

จากการศึกษาพบว่าเกณฑ์ในการจำแนกชนิดย่อยของประโยคคำถามที่มีผลต่อการอธิบายในเรื่องพัฒนาการของทารกและแสดงให้เห็นบทบาทที่มีนัยสำคัญทางการสื่อความอันเป็นลักษณะเฉพาะในมาตุภาษานั้น คือ ข้อสมมุติในการรู้ข้อเท็จจริง การแสดงออกในเรื่องความเชื่อดั้งเดิมของผู้พูด และความหมายเชิงทัศนคติ (ปราณี, 2521 ; จิตรภกรณ, 2525 ; เฉลียว, 2529 ; สุตาพร, 2532) สามารถแบ่งประโยคคำถามชนิดตอบรับปฏิเสธในมาตุภาษาออกเป็น 4 กลุ่มใหญ่ ดังนี้ กลุ่มแรก คือกลุ่มที่ไม่มีการแสดงความเชื่อดั้งเดิมและเป็นความใหม่ กลุ่มที่สอง คือ กลุ่มที่ไม่มีการแสดงความเชื่อดั้งเดิมและเป็นความเก่า กลุ่มที่สาม คือ กลุ่มที่แสดงว่าไม่เชื่อในคำความจริงเท็จของความนำเสนอ กลุ่มที่สี่ คือ กลุ่มที่แสดงว่าเชื่อในคำความจริงเท็จของความนำเสนอ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.1.1 กลุ่มแรก คือกลุ่มที่ไม่มีการแสดงความเชื่อดั้งเดิมและเป็นความใหม่ กลุ่มนี้แสดงด้วยคำแสดงการถาม 2 ชนิดคือ "ไหม" และ "หรือยัง"

4.1.1.1 "ไหม" แม่ออกเสียงเป็น มัย จากข้อมูลพบว่ามีสถานะภาพของข้อมูลเป็นความใหม่และไม่มีการแสดงออกถึงความเชื่อดั้งเดิม และ ข้อสมมุติในการรู้ข้อเท็จจริงของผู้พูด และผู้พูดแสดงความหวังว่าตนเองอยากจะทำให้ความนำเสนอเป็นจริง

เช่น IDS01-F-N-4 อร่อยมั๊ยคะ

ประโยคคำถามข้างต้นไม่มีการแสดงออกถึงความเชื่อดั้งเดิมและ ข้อสมมุติในการรู้ข้อเท็จจริงของผู้พูดเกี่ยวกับความอร่อยนั้น กล่าวคือผู้พูดไม่มีโอกาสจะรู้ได้เลยว่าผู้ฟังจะรู้สึกอร่อยหรือไม่อร่อยก่อนที่จะถามเลย การถามดังกล่าวจึงเป็นเพียงการแสดงความหวังของผู้พูดเท่านั้นว่าเมื่อมีการป้อนอาหารแล้ว ผู้ฟังจะต้องมีความรู้สึกดังกล่าวด้านใดด้านหนึ่งแน่แต่ไม่ทราบว่าจะไปในด้านใดเท่านั้น

เช่น IDS01-F-N-142 จะอิมั๊ยจะอิมั๊ย

ประโยคคำถามข้างต้นไม่มีการแสดงออกถึงความเชื่อดั้งเดิมและ ข้อสมมุติในการรู้ข้อเท็จจริงของผู้พูดแต่มีการแสดงความคาดหวังว่าผู้ฟังจะต้องมีความรู้สึกอย่างไรบางอย่างเกี่ยวกับการขยับถ่าย จะเห็นได้ว่าการแสดงความหวังของผู้พูดมักทำให้ประโยคคำถามชนิดนี้มีความหมายเชิงทัศนคติเป็นไปในทางเชิงเฉียดด้วย

4.1.1.2 "หรือยัง" แม่ออกเสียงเป็น รียัง, เวะยัง, อะยัง, ยัง จากข้อมูลพบว่ามีสถานภาพของข้อมูลเป็นความใหม่และไม่มีการแสดงออกถึงความเชื่อดั้งเดิมและ ข้อสมมุติในการรู้ข้อเท็จจริงของผู้พูด แต่ผู้พูดกลับแสดงความหวังว่าความนำเสนอจะเป็นจริง

เช่น IDS07-M-6-339 แซมบิงวงรียังลูก

ประโยคดังกล่าวใช้เป็นคำถามแท้เกี่ยวกับความรู้สึกของลูก ซึ่งแม้ไม่มีโอกาสทราบมาก่อน อีกทั้งไม่มีการแสดงออกถึงความเชื่อดั้งเดิมและ ข้อสมมุติในการรู้ข้อเท็จจริงของผู้พูด

เช่น IDS01-3-80 ไ้หนูจะกินมะม่วงไซ้มี๊

81 หนูกินกล้วยดีกว่า

82 วันนี้หนูกินกล้วยรียังคะ

83 แม่เอากลับให้หนูกินเอามี๊

จากประโยคข้างต้นที่ถามเกี่ยวกับประสบการณ์ของลูก จะเห็นได้ชัดว่าไม่มีการแสดงออกถึงความเชื่อดั้งเดิมหรือข้อสมมุติในการรู้ข้อเท็จจริงของผู้พูด และแม่อยากทราบข้อมูลนั้นจริงๆจึงมีการถามซ้ำในประโยคถัดไป

4.1.2 กลุ่มที่สอง คือ กลุ่มที่ไม่มีการแสดงความเชื่อดั้งเดิมและเป็นความเก่า กลุ่มนี้แสดงด้วยคำแสดงการถามชนิดเดียวคือ "หรือเปล่า"

4.1.2.1 "หรือเปล่า" แม่ออกเสียงเป็น ริเปล่า, ริปล่าว, ริป่าว, ฮีเปล่า, เปล่า จากข้อมูลพบว่ามีสถานภาพของความนำเสนอเป็นความเก่า(Given information) อย่างไรก็ตามก็ตีผู้พูดมิได้แสดงความเชื่อดั้งเดิมว่าจะเชื่อหรือไม่เชื่อในคำความจริงเท็จของความนำเสนอ แต่กลับแสดงว่าให้ความเป็นกลางในการตอบแก่ผู้ฟังคล้ายกับ "ไหม"

เช่น IDS01-F-N-62 หนูคนแก่งริเปล่า

ประโยคนี้มีสถานภาพของความนำเสนอเป็นความเก่าคือ "หนูเป็นคนแก่ง" โดยผู้พูดได้รับทราบมาจากข้อมูลในบริบท แต่จะเห็นได้ว่าในประโยคคำถามดังกล่าวผู้พูดยังมิได้แสดงออกว่าตนลงความเห็นลงไปอย่างใดอย่างหนึ่งเลยเกี่ยวกับความแก่งของ"หนู"

ในบางกรณีการแสดงความเป็นกลางนี้แฝงนัยของความมีอำนาจเหนือกว่าของผู้พูดในฐานะเป็นผู้ให้สิทธิ์ผู้ฟังในการที่จะตอบรับหรือปฏิเสธโดยอิสระ แต่ด้วยลักษณะที่แสดงออก

ถึงความมีอำนาจเหนือกว่านี้เองที่ทำให้ประโยคคำถามประเภทนี้แฝงความรุกเร้า คุกคามด้วย เช่น
IDS01-F-N-137 ตัดเล็บรึปล่าวเมื่อวานนี้

4.1.3 กลุ่มที่สาม คือ กลุ่มที่แสดงว่าไม่เชื่อในค่าความจริงเท็จของความนำเสนอ กลุ่มนี้แสดงด้วยคำแสดงการถามชนิดเดียวคือ “หรือ”

4.1.3.1 “หรือ” แม้ออกเสียงเป็น เหรอ, เทอ, จากข้อมูลพบว่าผู้พูดมีข้อเท็จจริงอยู่ แล้วคือมีสถานการณ์ของความนำเสนอเป็นความเก่า (Given information) แต่ผู้พูดไม่เชื่อหรือไม่เห็นด้วย ในค่าความจริงเท็จของข้อมูล

IDS07-6-311	ไหนดูสิ
312	โอยๆๆไอ้ะๆๆ
313	หงุดหงิดแล้วเหรอ
314	หงุดหงิดแล้วเหรอลูก

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่าด้วยลักษณะของคำถามที่มีการแสดงออกถึง ข้อสมมติเกี่ยวกับความเชื่อดั้งเดิมของผู้พูดว่าไม่เห็นด้วยในค่าความจริงเท็จของข้อมูล จึงเป็นการแสดงความแปลกใจของผู้พูด ด้วย ทำให้ประโยคคำถามแบบ “หรือ” นี้แฝงความหมายเชิงทัศนคติว่าเป็นการทำทนาย ลักษณะดังกล่าวนี้เป็นการทำให้เกิดการโต้ตอบกลับมาเพื่อการสนทนาจะได้ดำเนินต่อไป จึงพบว่าประโยคคำถามประเภทนี้ถูกใช้ในการแสดงวัจนกรรมการหยอกล้อ และทักทาย และด้วยลักษณะที่เป็นการทำให้เกิดการโต้ตอบกลับมานี้เห็นได้ชัดจากการที่ประโยคคำถามประเภทนี้ถูกใช้เป็นการส่งผลัดอีกด้วย ดังจะกล่าวต่อไปในบทที่ 6

4.1.4 กลุ่มที่สี่ คือ กลุ่มที่แสดงว่าเชื่อในค่าความจริงเท็จของความนำเสนอ กลุ่มนี้แสดงด้วยคำแสดงการถาม 4 ชนิดคือ “ใช่ไหม” “ใช่หรือเปล่า” “ไม่ใช่หรือ” และ “เนอะ”

4.1.4.1 “ใช่ไหม” แม้ออกเสียงเป็น ใช่มี๊, ใช่มี๊ มีสถานการณ์ของความนำเสนอเป็นความเก่า (Given information) ซึ่งผู้พูดสามารถรู้ข้อมูลนั้นโดยเห็นได้จากบริบทเช่น ทำทนาย การแสดงออกของทนาย และมีข้อสมมติในเรื่องความเชื่อดั้งเดิมว่าจะต้องตรงกับข้อเท็จจริงที่ได้รับก่อนการถาม นั้นหมายความว่าผู้พูดเชื่อในค่าความจริงเท็จของข้อมูลที่ตนมีอยู่ เช่น

IDS03-3-131	อย่าเอามือเข้าปากนะลูกนะ
132	น้องพลอย
133	อะไรลูก
134	หิวนมแล้วใช่มี๊
135	อ้อ

4.1.4.2 “ใช่หรือเปล่า” แม้ออกเสียงเป็น ใช่เปล่า และ ใช่ปะ มีสถานภาพของความนำเสนอเป็นความเก่า(Given information) ซึ่งผู้พูดรู้ข้อมูลนั้นอยู่เดิมจากประสบการณ์ของเขา และมีความมั่นใจในความเชื่อดังเดิมอย่างมาก นั้นหมายความว่าผู้พูดเชื่อในค่าความจริงเท็จของข้อมูลที่ตนมีอยู่ จึงแสดงความคาดหวังคำตอบรับ ทำให้ประโยคคำถามประเภทนี้แฝงความรุกเฝ้า คุกคามด้วย เช่น IDS01-F-9-342 กอไก่ใช่เปล่า

4.1.4.3 “ไม่ใช่หรือ” มีสถานภาพของความนำเสนอเป็นความเก่า(Given information) ซึ่งผู้พูดรู้ข้อมูลนั้นอยู่เดิมจากประสบการณ์ของเขา และมีความมั่นใจในความเชื่อดังเดิมอย่างมาก นั้นหมายความว่าผู้พูดเชื่อในค่าความจริงเท็จของข้อมูลที่ตนมีอยู่และพยายามทำให้ผู้ฟังคล้อยตามด้วย จึงแสดงความคาดหวังคำตอบรับ ทำให้ประโยคคำถามประเภทนี้แฝงความรุกเฝ้า คุกคามมากกว่าที่พบในชนิดที่หก แต่ไม่คาดหวังให้ผู้ฟังตอบกลับมา เป็นเพียงการกระตุ้นให้คิด ซึ่งเจลิยว (2529) พบรูป “ไม่ใช่หรือ” และ “ใช่หรือไม่” ซึ่งมีความหมายดังนี้

IDS07-6-131 เข้าเล่นกล่องทิวชูปไป

132 กล่องทิวชูปหนูชอบไม่ใช่หรือ

IDS07-6-392 แหมทุกทีโดดสามสิบทีไม่ใช่หรือ

393 วันนีโดดสองทีเองหรือ

394 อี

4.1.4.4 คำบอกมาลาแบบพยัญชนะต้นเป็นเสียงนาสิกที่นุ่มเหงือก+สระ+ ทำนองเสียงสูงได้แก่ เอะ เอะ เอะ นะ น้า มีวัจนกรรมเป็นการถามในลักษณะชักชวนให้ตอบ มีองค์ประกอบทางความหมายประกอบไปด้วยสถานภาพของความนำเสนอเป็นความเก่า (Given information) และมีข้อสมมติในเรื่องความเชื่อดังเดิมว่าเห็นด้วยกับความนำเสนอ นั้นหมายความว่าผู้พูดเชื่อในค่าความจริงเท็จของข้อมูลที่ตนมีอยู่ จึงแสดงความคาดหวังคำตอบรับ จัดได้ว่าเป็นคำถามอ่อนๆแฝงนัยของการเชื้อเชิญและแนะนำ (Bhamoraput ,1972) แสดงความเชื่อดังเดิมของผู้พูดว่าผู้ฟังรู้เรื่องนี้เท่ากับตนและผู้ฟังคงจะพร้อมให้คำตอบ ผู้พูดแสดงการคาดหวังคำตอบในเชิงรับเท่านั้นเช่น

IDS03- F-12- 129 แก่แล้วเอะ

130 ไม่จับปูดำแล้วเอะ

IDS07- M-N- 81 ฉิตยาครั้งที่สองแล้วหนูก็ร้องจ๊ากเดียวแล้วหนูก็เสียบ

82 เอะ

83 เอะ

84 นะ

85 น้า

86 รู้เปล่า

IDS07- M-N- 573 ตาเหมือนพ่อเราเลยเนอะมี

อย่างไรก็ดีแม้ "เนอะ" จะมีความคล้ายกับ "ใช่ใหม่" แต่ก็ต่างอยู่ที่ว่าประโยคคำถามชนิดนี้มักใช้เป็นคำถามอ่อนๆ เชิงถามความเห็นชอบหรือเรียกร้องการยืนยัน ในมาตุภาษาพบว่าไม่ได้แฝงไปด้วยความสงสัยในค่าความจริงเท็จของความนำเสนอซ้ำยังเป็นการแสดงความมั่นใจในข้อมูลเก่าที่ตนมีอยู่ว่าเป็นจริง แต่มีความสงสัยไม่แน่ใจในความเห็นของผู้ฟังจึงกล่าวเป็นเชิงถามความเห็น การวิเคราะห์ประโยคคำถามแบบตอบรับปฏิเสธเป็นกลุ่มทางความหมายอาจสรุปได้ดังในตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ประโยคคำถามแบบตอบรับปฏิเสธ

ประโยคคำถาม	ความเชื่อดั้งเดิม	ข้อสมมติในการรับรู้ข้อเท็จจริง	ความหมายเชิงทัศนคติ
ใหม่	ไม่แสดง	ความใหม่	ผู้พูดแสดงความหวังว่าความนำเสนอจะเป็นจริง
หรือยัง	ไม่แสดง	ความใหม่	ผู้พูดแสดงความหวังว่าความนำเสนอจะเป็นจริงซึ่งมีมิติของเวลาเข้ามาเกี่ยวข้อง
หรือเปล่า	ไม่แสดง	ความเก่า	แสดงความเป็นกลาง และอำนาจเหนือกว่าผู้ฟัง
หรือ	ไม่เชื่อ หรือไม่เห็นด้วยในค่าความจริงเท็จของความนำเสนอ	ความเก่าหรือความใหม่ก็ได้	ท้าทาย
ใช่หรือเปล่า	เชื่อในค่าความจริงเท็จของความนำเสนอ	ความเก่า	มั่นใจในความเชื่อดั้งเดิม คัดค้านคำตอบ รุกเ้า คุกคาม
ไม่ใช่หรือ	เชื่อในค่าความจริงเท็จของความนำเสนอ	ความเก่า	มั่นใจในความเชื่อดั้งเดิมมาก รุกเ้า คุกคาม แต่ไม่คัดค้านคำตอบ
ใช่ใหม่	เชื่อในค่าความจริงเท็จของความนำเสนอ	ความเก่า	คาดหวังคำตอบรับ
เนอะ / เนาะ	เชื่อในค่าความจริงเท็จของความนำเสนอ	ความเก่า	คาดหวังคำตอบรับ แฝงนัยของการเชื้อเชิญ เนะน่า

4.2 ประโยคคำถามแบบแสดงด้วยหน่วยถามซ้ำ

ประโยคคำถามแบบแสดงด้วยหน่วยถามซ้ำ คือ ประโยคคำถามแบบที่ความนำเสนองของหน่วยความดังกล่าวคือหน่วยความที่มาก่อนหน้า ประโยคคำถามแบบแสดงด้วยหน่วยแสดงการถามซ้ำนี้แม้จะเป็นหน่วยความที่มีคำๆเดียวแต่ก็สามารถจัดเป็นประโยคได้เพราะมีความสมบูรณ์ทางความคิด กล่าวคือความนำเสนองของหน่วยความดังกล่าวคือหน่วยความที่มาก่อนหน้านั้นเอง องค์ประกอบทางความหมายของประโยคคำถามกลุ่มนี้จึงเป็นความเท่า ประโยคคำถามชนิดนี้แสดงด้วยรูปภาษาแสดงคำถามทั้งหมด 2 ชนิด คำลงท้ายแสดงการถามซ้ำ กับคำลงท้ายแสดงสถานะทางสังคม

(1) คำลงท้ายแสดงการถามซ้ำ

ประโยคคำถามแบบตอบรับปฏิเสธชนิด "หรือ" ในมาตุภาษาที่มีหน้าที่แสดงการถามซ้ำพบรูปแปรได้ 12 รูปคือ "หรือ", "หือ", "ฮือ", "ฮือ", "ฮือ", "ฮือ", "ฮือ", "ฮือ", "เฮอ", "เฮอ", "เฮอ", "เฮอ", "ฮา", "ฮะ" ประโยคคำถามเหล่านี้ จะจัดได้ว่าเป็นคำถามซ้ำ (echo or confirmation question) เมื่อเกิดลำพังในถ้อยคำหนึ่งๆที่มีได้เกิดตามหลังประโยคคำถามแบบตอบรับปฏิเสธชนิด "หรือ" และมีวัจนกรรมการถาม

(2) คำลงท้ายแสดงการถามซ้ำแบบไม่แท้

คำลงท้ายแสดงสถานะทางสังคมเช่น "คะ" บางครั้งใช้เป็นการถามโดยทำหน้าที่เหมือนกับคำลงท้ายแสดงการถามซ้ำได้ในกรณีเกิดตามหลังประโยคคำถาม จัดเป็นคำลงท้ายแสดงการถามซ้ำแบบไม่แท้ เช่น IDS01-F-3- 16 วันนี้ใครร้องไห้แง

17 คะ

"คะ" ในที่นี้มาจาก "ใครร้องไห้แง(คะ)"

ลักษณะการเกิดของประโยคคำถามชนิดนี้มีสองกรณี คือหนึ่ง เกิดตามหลังประโยคคำถามแบบตอบรับปฏิเสธ ใช้เป็นการถามซ้ำเพื่อกระตุ้นให้ทารกเกิดปฏิกิริยาได้ตอบคำถามนั้นเช่น

ฮะ	IDS07-12 -368	อะรักแม่ใหม่ครับ
	369	ฮะ /ha/
ฮา	IDS07- 3-17	ลมมันเย็นรีเปล่า
	18	ฮา /haa/
ฮือ	IDS01-F-12-68	กลัวขั้วนหรือเปล่า
	69	ฮือ /hweh/
หือ	IDS07-M-N-310 นมอ่อยมัย	
	311	อ่อยมัยครับ
	312	หือ /hweh/
	313	เข้าตุตติ

กรณีที่สอง เกิดตามหลังประโยคคำถามแบบให้ตอบเพื่อความ ใช้เป็นการถามย้ำเพื่อกระตุ้นให้ทารกเกิดปฏิกิริยาโต้ตอบคำถามนั้นเช่น

IDS03- 12-30	หนูกางเกงเปื้อนอะไรคะเนี่ย
31	อะ /ha/
IDS01- 12- 22	แล้วที่ใส่มันไปไหนหมดละคะ
23	หา /haa/

4.3. ประโยคคำถามแบบให้ตอบเพื่อความ

ประโยคคำถามแบบให้ตอบเพื่อความ คือ ประโยคคำถามแบบมีเนื้อหาของความน่าเสนอที่ไม่สมบูรณ์ และต้องการถามเพื่อแสวงหาข้อมูลที่มีลักษณะซึ่งสามารถทำให้ความน่าเสนอสมบูรณ์ได้ (Luksaneeyanawin, 1992) เช่น

IDS03-12-492 น้องพลอยจะเล่นอะไร
493 ยางลบอยู่

จะเห็นได้ว่าประโยคคำถามแบบให้ตอบเพื่อความ "อะไร" ในที่นี้ใช้ถามข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งที่มีไผ่มนุษย์ซึ่งเป็นสิ่งอ้างอิง และสิ่งอ้างอิงนี้ทำหน้าที่ทางวากยสัมพันธ์เป็นกรรมของประโยค กล่าวได้ว่า ประโยคคำถามที่แสดงด้วยคำแสดงการถาม (interrogative word) สามารถจำแนกประเภทย่อยด้วยความแตกต่างของลักษณะข้อมูลที่มาเติมเต็มความน่าเสนอนั้น

ประโยคคำถามแบบให้ตอบเพื่อความชนิดต่างๆ

ประโยคคำถามแบบให้ตอบเพื่อความนั้นสามารถจำแนกชนิดย่อยได้ด้วยคุณสมบัติทางวากยสัมพันธ์และอรรถศาสตร์ของคำแสดงคำถาม (interrogative word) ซึ่งเป็น ลักษณะของเนื้อหาความที่สามารถทำให้ความน่าเสนอสมบูรณ์ได้นั้นว่ามีคุณสมบัติทางวากยสัมพันธ์และอรรถศาสตร์อย่างไร ประโยคคำถามแบบให้ตอบเพื่อความแบ่งได้ 3 กลุ่มใหญ่ๆต่อไปนี้

4.3.1 กลุ่มที่หนึ่ง ประโยคคำถามซึ่งต้องการข้อมูลที่เป็นนามวลี แสดงด้วยคำแสดงคำถาม 3 ชนิดคือ "ใคร" "อะไร" และ "ไหน"

4.3.1.1 "ใคร" แม้ออกเสียงเป็น ใคร ใช้ถามข้อมูลซึ่งเป็นมนุษย์ซึ่งเป็นสิ่งอ้างอิงที่ทำหน้าที่ทางวากยสัมพันธ์เป็นประธานของประโยคหรือเป็นกรรมของประโยคก็ได้เช่นในสถานการณ์ที่แม่กำลังให้ลูกดูภาพถ่ายครอบครัวดังนี้

IDS03-F-12-338	คนนี่ใคร
339	คนตัวเล็กๆนี่ใคร
340	น้องพลอยรีเปล่าลูก

4.3.1.2 "อะไร1" แม่ออกเสียงเป็น อะไร, ไร ใช้ถามข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งที่มีไซมุนุชย์ซึ่ง
เป็นสิ่งอ้างถึงที่ทำหน้าที่ทางวากยสัมพันธ์เป็นประธานของประโยคหรือเป็นกรรมของประโยคก็ได้

เช่น IDS01-F-9-103 อะไรคะลูก

104 นี้อะไร

105 นี่เค้าเรียกว่าเทพนะคะ

4.3.1.3 "ไหน1" แม่ออกเสียงเป็น ไหน ใช้ถามข้อมูลเกี่ยวกับการชี้เฉพาะเจาะจงทั้ง
สิ่งที่มีไซมุนุชย์และเป็นมนุชย์ กล่าวอีกนัยหนึ่งเป็นสิ่งอ้างถึงชี้เฉพาะที่ทำหน้าที่ทางวากยสัมพันธ์เป็น
ประธานของประโยค เช่น IDS01-F-9-268 ไหนน้องกาด

269 น้องกาดสวัสดิให้แม่ดูใหม่สิคะ

4.3.2 กลุ่มที่สอง ประโยคคำถามซึ่งต้องการข้อมูลที่เป็นเหตุการณ์(state of affair)
เป็นลักษณะและการกระทำ แสดงด้วยคำแสดงคำถาม 3 ชนิดคือ "อะไร2" "อย่างไร" "ทำไม"

4.3.2.1 "อะไร2" แม่ออกเสียงเป็น อะไร, ไร ใช้ถามข้อมูลเกี่ยวกับกริยาอาการซึ่งเป็น
ส่วนเติมเต็มของประโยค พบเมื่อแม่พยายามจะทำความเข้าใจเมื่อลูกส่งเสียงอ้อแอ้พบว่าแม่มักใช้เป็น
คำถามแท้เมื่อถามเพื่อขอความกระจ่าง (Clarifying)

เช่น IDS01-F-6-120 เอื่อน้องกาดจะทำอะไรเหอ

121 จะกัดแม่เหอรอก

4.3.2.2 "อย่างไร" แม่ออกเสียงเป็น ยังไง, ไง, ไร ใช้ถามข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะ
กริยาอาการหรือกริยาวิเศษณ์ซึ่งเป็นส่วนเสริมของประโยค

เช่น IDS01-F-6-228 ม้าร้องไง

229 อี้ๆ

นอกจากนี้ยังพบเมื่อแม่พยายามจะทำความเข้าใจเมื่อลูกส่งเสียงอ้อแอ้พบว่าแม่
มักใช้เป็นคำถามแท้เมื่อถามเพื่อขอความกระจ่าง(Clarifying)อีกด้วย คำถามชนิดนี้สังเกตได้ว่ามักเกิด
ร่วมกับการถามย้ำเช่นIDS01-6-102

103 ภา
ว่าไงคะ

4.3.2.3 "ทำไม" แม่ออกเสียงเป็น ทำไม, ไม ใช้ถามข้อมูลเกี่ยวกับเหตุผลที่จะ
สามารถทำให้ความนำเสนอนั้นสมบูรณ์ได้ ซึ่งเป็นส่วนเติมเต็มของประโยค

เช่น IDS01-F-9-60 ทำไม

61 อีเหรอ

บางครั้งอาจไม่ปรากฏรูปเมื่อเกิดร่วมกับคำลงท้ายตามหลังคำถาม (post
question particle) โดยจะปรากฏรูปเพียงคำลงท้ายตามหลังคำถาม คำลงท้ายตามหลังคำถามดัง

กล่าวคือคำบอกมาลาที่มีพยัญชนะต้นเป็นเสียงเสียดแทรกที่ปุ่มเหงือก+สะพานเปิด+ทำนองเสียงตกคือ คำว่า ละ /laV/ เป็นคำลงท้ายที่ช่วยให้รายละเอียดในเชิงบอกมาลา (Ammara Bhamoraput,1972) ประโยคคำถามที่ไม่ปรากฏรูป "ทำไม" ปรากฏเพียง "ละ" นี้สามารถจัดเป็นคำถามชนิดทำไม เนื่องจากมีความนำเสนอไม่สมบูรณ์และส่วนที่ขาดหายไปนั้นคือส่วนเติมเต็มของประโยคในการแสดงเหตุผล ในแง่ของลักษณะของความต้องการคำตอบนั้นยังเป็นการทดสอบความรู้ในข้อมูลของผู้ฟัง ทักษะการฟังของผู้ฟังถึงเหตุผลของการกระทำที่ผิดความคาดหมายของผู้พูด คำตอบที่คาดว่าจะได้รับจึงอาจเป็นความเห็นรับหรือปฏิเสธรวมถึงอาจเป็นข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นแย้งหรือคล้อยตามกลับมา โดยมากใช้กล่าวเป็นเชิงตำหนิ

เช่น IDS01-F-N- 18 ไม่ลืมตาเลยละคะ
IDS01-F-N- 19 อี

4.3.3 กลุ่มที่สาม ประโยคคำถามซึ่งต้องการข้อมูลที่เป็นส่วนเสริม (Adjunct) บอกสถานที่ เวลา และจำนวน แสดงด้วยคำแสดงคำถาม 4 ชนิดคือ "ไหน2" (ที่ไหน) "เมื่อไร" "เท่าไร" "กี่"

4.3.3.1 ชนิดที่แปด "ไหน2" (ที่ไหน) แม่่ออกเสียงเป็นไหน ใช้ถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ซึ่งเป็นส่วนเสริมของประโยคเช่น

IDS01-3-141 น้ อังกาดเมือ อวานไปเที ยวไหนมา ลูก

"ไหน2" ซึ่งใช้เป็นคำถามสถานที่นี้เป็นรูปแปรมาจากคำชี้เฉพาะ ไหน /naj/ (ดูข้อที่

4.3.1.3) (Noss,1964) อย่างไรก็ตามก็ตีพบ "ไหน" ชนิดที่เป็นการเรียกร้องให้มีการแสดงกริยาอาการ จัดว่าเป็นการเน้น (Topicalized) การสั่ง และแม่่ออาจใช้เพื่อเรียกร้องความสนใจอีกด้วย สันนิษฐานว่า "ไหน" ในความหมายนี้อาจกลายความหมายมาจาก "ไหน" ที่ใช้ถามสถานที่ เมื่อนำไปใช้ถามข้อมูลที่เป็นนาม ให้แสดงว่าสิ่งไหนขึ้นไหน ทำให้ความหมายในเชิงการขอร้องให้แสดงนี้กลายมาสู่การขอร้องให้แสดงกริยาอาการ กลายมาเป็นการใช้เน้นย้ำคำสั่งนี้เช่น IDS01-F-9-276 ไหนไหวก่อนลูก

หรือประโยคที่ว่า IDS01-F-9-313 ไหนอ่านหนังสือให้แม่ฟัง

4.3.3.2 "เมื่อไร" แม่่ออกเสียงเป็น เมื่อไหร่ ใช้ถามข้อมูลเกี่ยวกับเวลาซึ่งเป็นส่วนเสริมของประโยค เช่น IDS01-F-6-73 ยิ้มเห็นแต่เหงือกเมื่อไหร่ฟันจะขึ้นหล่า

4.3.3.3. "เท่าไร" แม่่ออกเสียงเป็น เท่าไหร่ ใช้ถามข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนนับซึ่งเป็นส่วนเสริมของประโยคเช่น IDS01-6-6 อายุเท่าไหร่คะ

4.3.3.4. "กี่" แม่่ออกเสียงเป็น กี่ ใช้ถามข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนนับซึ่งเป็นส่วนเสริมของประโยคเช่น IDS03-N-299 กี่โมงแล้ว

การวิเคราะห์ประโยคคำถามแบบให้ตอบเนื้อความเป็นกลุ่มประเภทของข้อมูลที่ของให้ผู้ฟังตอบเป็น 3 กลุ่มดังกล่าวแล้ว สรุปได้ดังตารางที่ 4.2 ต่อไปนี้

ตารางที่ 4.2 ประโยคคำถามแบบให้ตอบเพื่อความ

ประโยคคำถาม	ลักษณะข้อมูลที่ขอจากผู้ฟังเพื่อทำให้ความนำเสนอโน้มน้อมบรรลุ	
	ลักษณะทางวากยสัมพันธ์	ลักษณะทางอรรถศาสตร์
ใคร	นามวลี	เป็นมนุษย์
อะไร1		ไม่ใช่มนุษย์
ไหน2		สิ่งข้างถึงแสดงการชี้เฉพาะ (Demonstrative)
อะไร2	กริยาวลี	การกระทำ
อย่างไร		ลักษณะของการกระทำ
ทำไม		เหตุผลของการกระทำ
ไหน1	ส่วนเสริม (Adjunct)	สถานที่
เมื่อไร		เวลา
เท่าไร		จำนวน
ก็		

4.4 ประโยคคำถามแบบให้เลือกตอบ

ประโยคคำถามแบบให้เลือกตอบ คือ ประโยคคำถามแบบมีความนำเสนอที่มีลักษณะสมบูรณ์สองเนื้อความขึ้นไป โดยที่เนื้อความของความนำเสนอดังกล่าวมีความแตกต่างกันได้เป็นหลายทางเลือก ให้เลือกตอบหนึ่งเนื้อความ (Lyons, 1977) เช่น IDS07-6-530 "นี่กระแอมไอหรือจริงครับ" เป็นประโยคคำถามที่มีความนำเสนอที่มีลักษณะสมบูรณ์ซึ่งมีเนื้อความแตกต่างกัน 2 เนื้อความคือ "กระแอมไอ" คืออาการไอที่ทารกแก้งทำหรือลองทำ และ "(ลูก)ไอจริงๆ" คืออาการไอที่เกิดจากอาการป่วย ให้เลือกตอบหนึ่งเนื้อความ

กล่าวโดยสรุป ประโยคคำถามในมาตุภาษาแบ่งได้เป็น 4 ชนิด แต่ละชนิดมีความแตกต่างกันในแง่โครงสร้างของความนำเสนอ อย่างไรก็ตามที่ประโยคคำถามสองชนิดในจำนวนดังกล่าวคือประโยคคำถามแบบตอบรับปฏิเสธและแบบให้ตอบเนื้อความ เป็นชนิดที่น่าสนใจเป็นพิเศษเนื่องจากมีชนิดย่อยที่หลากหลาย และชนิดย่อยเหล่านั้นมีความแตกต่างกันไปโดยจำแนกตามเกณฑ์ทางองค์ประกอบทางความหมาย เป็นที่น่าสนใจว่าประโยคคำถามแต่ละชนิดและชนิดย่อยของประโยคคำถามที่จำแนกด้วยเกณฑ์ดังกล่าวจะมีอิทธิพลต่อการอธิบายทั้งในประเด็นของปริมาณการเกิดและบทบาทของประโยคคำถามต่อไปหรือไม่อย่างไรนั้นจะกล่าวต่อไป